

RAN-1273

T.Y. B. Sc. (Sem.-VI) Examination

March / April - 2019

(Human Development)

Elective -Child Rights & Policies

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

T.Y. B. Sc. (Sem.-VI)

Name of the Subject :

Elective -Child Rights & Policies

Subject Code No.: 1 2 7 3

Seat No.:

□	□	□	□	□	□
---	---	---	---	---	---

Student's Signature

Note: All questions are compulsory

Q1. (A) સાચું અને ખોટું લખો.

(૫)

State True and False.

(5)

૧. દરેક બાળક ચાર મૂળભૂત અધિકારો માટે હકદાર છે જેમ કે સર્વઈવલના હકો, સ્વતંત્રતાના હકો, વિકાસના અધિકારો અને ભાગીદારીના અધિકારો.

Every child is entitled to four basic rights such as Rights to Survival, Rights to Freedom, Rights to Development and Rights to Participation.

૨. “અધિકાર” એવો દાવો અથવા ઉમેદવારી છે જે જવાબદારીઓના સાથે આવે છે.

A “Right” is a claim or an entitlement that comes along a set of responsibilities.

૩. બાળ અધિકારો એટલે ૨૧ વર્ષની વયના તમામ મનુષ્યના મૂળભૂત સ્વતંત્રતા અને આંતરિક અધિકાર છે.

Child Rights are fundamental freedoms and the inherent rights of all human beings below the age of 21.

૪. દાનનો અભિગમ નિયમ હેઠળ માં સ્વીકાર્ય નથી.

Charity is not acceptable in rights approach,

૫. બાળકો માટે રાષ્ટ્રીય નીતિ ૨૨ ઓગસ્ટ, ૧૯૮૪ ના રોજ ભારત સરકાર દ્વારા અપનાવવામાં આવી હતી.

National policy for children was adopted by Government of India on 22nd August, 1984

(B) નીચેની શરતો વ્યાખ્યાયિત કરો.

(૫)

Define the Following Terms

(5)

1. બાળક
Child
2. જરૂરિયાતો
Needs
3. વિકાસ
Growth
4. સર્વાઈવલના (અસ્તિત્વ) હકો
Rights to Survival
5. રાષ્ટ્રીય પોષણ નીતિ
National Nutrition Policy

Q2. ભારતમાં બાળકોની સ્થિતિ અંગે ચર્ચા કરો અને પ્રારંભિક બાળપણમાં બાળ અધિકારોના મહત્વ પર પ્રકાશ ફેંકો.

Discuss status of children in India and throw light on importance of child rights in early childhood.

(10)

અથવા / OR

બાળકોના અધિકારોનું રક્ષણ કરવાની જરૂર શા માટે છે? ચર્ચા કરો.

Why there is a need to protect the children's rights? Discuss.

Q3. નીચેના કોઈ પણ ૨ પર ટૂંક નોંધ લખો.

Write short on the following. (Any 2)

(10)

- અ) બાળકો પર રાષ્ટ્રીય નીતિ
- a) National Policy on Children

- બ) ૦-૮ ના વયજૂથના બાળકો સાથેના સંબંધો.
b) Laws exclusively related to children in the age group of 0-8.
ક) આઈ. સી. ડી. એસ.
c) ICDS

Q4. એક સહાયક અને બાળ અધિકારોના સંરક્ષક તરીકે ઉપદેશક શીખવા માટે સક્રિય અને અનુકૂળ વાતાવરણ બનાવી શકે છે. તે ચર્ચા કરો.
Teacher as a facilitator and protector of child rights can create an active and conducive environment for learning. Discuss it. **(10)**

અથવા / OR

નાના બાળકો માટે વિવિધ કાર્યક્રમો અને યોજનાઓની યાદી બનાવો અને ચર્ચા કરો.
Enumerate and discuss various programmes and schemes for young children.

Q5. બાળકના વિકાસના અધિકારોની વિગતવાર વર્ણન કરો.
Explain in detail Child Rights to Development. **(10)**

અથવા / OR

બાળકના સુરક્ષાના અધિકારોની વિગતવાર વર્ણન કરો.
Explain in detail Child Rights to Protection.